

LA FESTA DE LA POESIA VALENCIANA Els Jocs Florals de Lo Rat-Penat

Patria, Fides, Amor

Hermoso trilema! El compendia toda la vida del hombre. Desde que apunta en la razón, si no va esta acompañada de esos tres elementos vivificadores, nada es, nada vale, para nada sirve; mejor dicho, sirve para el mal, sirve para el crimen. La patria, la fe, el amor, le sobrenaturalizan, dignamoslo así; infunden en él espíritu de sacrificio, le espolean para todo lo grande, todo lo santo, todo lo cabal, en favor de sus semejantes.

Abrazamos las páginas de la Historia, y si encontramos uno solo de esos héroes, de esos varones extraordinarios que figuran como estrellas de primera magnitud en todas las manifestaciones de la actividad humana; si encontramos, decimos, uno solo de ellos sin patria, sin fe, sin amor, podremos afirmar que no son éstos elementos esenciales para el engrandecimiento de los pueblos.

El jardín del bon amor

Poesía premiada ab la flor natural

Es ample aquest jardí. Vine, estimada. La lluna està en lo pla; la nit es dolça. Cerquem un bell racó per a parlar-nos, que Milla té's ills obrerts i espera la nostra comunió d'amor per dir-ho als núgols i als estels que la rodejen... I sabrien després nostre misteri la muntanya, i el camp, i el Mare Nostrum.

Riu sens por, esperit meu; la nit amiga guardarà en l'infinit nostre poema. Ni la lluna sabrà que s'encengueren dos rofes floracions sobre ta cara; ni els arbres del jardí dirán que oïren el cant suau de nostres besos.

La santa pau de Deu consagrà's llasos que formaren gesmils, roses i lliris... Abresca'm fort, ben fort; que per els arbres pujar al cel el incens de nostres besos. I en el mig del jardí i al clar de lluna ramem la eternitat de la nostra ànima. Que'ns vejen els estels i que Soleno sorprenga el nostre amor i a tots el conte.

Totes aquestes flors tenen una altra suavitat de color desde que't cuides en regar-les sovint. Els rosers muntan cap a la immensitat del blau poríssim, i porten al Senyor la nostra ofrena entre capolls de sang i roses blanques. Les flors tenen esperit i cadascuna sap un mot del secret de nostra vida.

La tardor ha aplegat a nostra casa... Les plantes del jardí, folla tras folla despullen, poc a poc, totes les branques i la tas te'l color de cera verge. Pro en el jardí es la mort que a reinar entra.

Deixa que't bese al front i et diga mare, que's et besar més pur i el nom que porta el benedictió de Deu i de la Verge. Recordem aquells jorns dels nostres somnis aplegat al jardí; que'l sol ja escafa i pinta gais colors la primavera.

Quan serem ancians, encara les roses mantindran son perfum, i al cel fent via mostrarán pel parraí en magna ofrena flors i desengany, de golga i llàgrimes.

I quan al fi sigam ruin escoria, remescats en un clot els nostres hoes, encara en el jardí quisá florixquen novelles ilusions i roses blanques.

Amor es un jardí. Cercar la bona floració dels rosers, es un misteri: que les branques están plenes d'espines, i a voltes els perfums donen angunia... i els viarans son molts, i d'ansols recte. Si encerteu el camí, cada ferida será un bálsam pel cor; si erreu la senda, cada flor será hostil als vostres pasos.

Siga l'Amor, en mig de la recansa, la suspiria eternal de la Esperansa.

F. PUIG-ESPERT.

Discurs del president En Francés Almarche

Novament se presenta a Valencia la Societat de Lo Rat-Penat, en esta festa que el patriotisme i el amor a les més altes significacions de la intel·lectualitat han creat y continúan plasmant en les serenes regions del idealisme.

Novament los vidents de la belleza, els creadors del art y formadors de realitats noves, els treballadors incansables, venen a este Certamen del Ingeni y del saber, acudixen a esta lluyta, replet el cor de sentiment, posada la mirada del ànima en el perfeccionament de nostra terra, portant la bona nova de un progrés indefinit saturat de les essencies y del ambient de nostre sol y de nostre esperit, pera oferirlos davant la vostra presència, confets en el benigne aculliment, la gratitud de vostre afecte, única recompensa a la seua indefensa llabor.

Quant les malalties que ompigueren de tristesa nostra ciutat, alsaren els seus realts de nostra casa y fon posible la vida social, tornaren a la seua arboreda los cants dels poetes, les modulacions suavíssimes de nostra escola en la música regional, y els ingenis dramàtics mostraren les seues obres, els nostres artistes presentaren periódicament belles creacions sempre admirades, y en eixes monogràfiques exposicions que tenen asientu semanalment en nostra casa, van fent revivir y mostren a les generacions actuals el treball de perfeccionament, la tècnica adelantada de les antigues industries, models sempre imitables pera els

LA REGINA DE LA FESTA
Senyoreta Na María Sanchis Banús

N' Eric Alberola Serra
Mantenedor dels Jocs Florals

Fr. Carles Peris Gómez, O. F. M.
Autor de la poesia premiada ab l'englantina d'or

En Francés Puig-Esport
Notabilíssim poeta valencià, guanyador de la Flor natural en los Jocs Florals d'enguany

tíssima Corporació municipal destina als treballs de investigació.

Homenaje de admiració y tribut de delicadeza vol esta Societat prestar a la Insigne ciutat de Xàtiva, que ha creat a les seues expences un Museu municipal ahon patricis abnegats han recullit valloses joyes del art regional. La Societat ha cridat a tots els amants de la cultura a este festival de gratitud y patriotisme, en un Congrés de Historia y Arqueologia, que se reunirà en la ciutat dels Borjes y Ribera, esperant manifestar a aquella tan valenciana ciutat, que sabem tindre el apreç als qui no volen deixar perdre les eixecutories de la seua prosapia.

En esta ample camí de cultura y de progrés que alimenta el ànima de nostra Espanya, la Valencia gran, lo nostre regne, no vol quedar aislat, descansant perocosa ment baix l'ombrage de la seua inercia, y una onada de reniximent remou les activitats, purja a los esperits, y noves generacions s'elementen del pa de vida modern, laborant fecundoses per ideals abnegats, llures del egoisme destructor.

En disca memorable, excelentíssims senyors, habeu exultat y efloccament senyalat les ansies d'este progrés, les aromes de llibertat nova y tradicional, creadora de virilitats y font de energia, quant, portant la veu de la ciutat y acompanyats dels nostres concellers, obtingueren els Municipis valencians èxit imponderable, que com a propi el contem tots els conciudadans.

Seguiu confats les vostres sendes en estes vies de perfecció, que tan reflexivament han emprés els representants de les capitals valencianes.

Un puríssim ideal de patriotisme ompli y repleta nostra casa, perseguint l'engrandiment de nostra terra, aspirant l'èncis de superioritat, la recuperació de totes les nostres virtualitats, plenes de les essencies de nostre poble, amarsades de valencianisme, escullint tot quant de grandios, selecte y exquisit contenen les ànfores clàssiques en que guardaben el oli perfumat de nostres

mana de Papes y de Sants, idealitat en Ausias March, heroïna en Romeu o el Pallete.

Estes belles empreses entretenen l'activitat dels consocs dins la modesta llar de nostra casa, somniant gastes de grandes y pervindre al poble que desde el Segura hasta Morella alentá un día vigorós y potent.

Canten els trovadors, enamorats de la belleza; pero exalten també les ingenies de nostre camp, la abundancia de les produccions, la hermosura de nostra Mar Llúcia, senyalant el camí de les activitats valencianes cap al Mediterrani, centro de la civilització, enamorats de nostres hospitalaries costes, a les que aplega confiat, com el promés s'entrega a la bella desposada, envols de presenciar el bes suavíssim que lo sol, presurós, deposita en nostra terra en l'alba dorada del seu camí de vida y progrés.

Enamorats de la Valencia gran, treballam incansables en l'agermanament de nostre poble, pera oferir-lo en un día venturós davant los pobles de la gran Espanya en tota la seua joventut y robustés.

Somniant en aquella Espanya de grandes, una e indivisible, magnánima y plena de nobícia, asentada en lo més als de les cimes ibèriques, rodejada de reines poderoses y princeses en la seua fortitut, el presen te el acatament del amor y la soberania, com los poetes rendíen el homenaje de la seua fe y del patriotisme davant la Reina valenciana, encarnació de tanta idealitat.

Comprendreu, excelentíssims senyors, per qué la Societat busca ansiosa, dins casa seua, la veu enaltdora dels seus lemes? Per qué vullga entregar la tribuna destinada al mantenedor, al enamorat de tot lo nostre, a un valencià llustre, treballador incansable, fill y mestre en nostra casa, qui, portat del amor patri, va escullint lo més adelantat, convenient y apte el millor estat social y agrícola de nostre regne? De tota es coneguda la seua personalitat. Llargues probes d'abnegació ha donat la constant llavor del seu patriotisme, y así ha vingut per dret propi.

Treballs premiats

- Premis ordinaris
- Flor natural.—Premi: Don Francés Puig Esport.
- Accésit primer: Don Isidor Peris Gómez.
- Accésit segon: Don Bernat Ortín Benedito.
- Viola d'or.—Premi: Don Josep Vicodó Calatayud.
- Accésit primer: Senyoreta María de la C. Corina Zanón.
- Accésit segon: Don Josep Salvador Ramón.
- Englantina d'or.—Premi: Fray Carles Peris Gómez.
- Accésit: Don Pascual Asins Lerma.
- Novela.—Premi: Don Eduart Marín Sabater.
- Accésit: Don Eduart Buil.
- Escultura.—Premi: Don Josep Terencio Farré.

- Premis extraordinaris
- Del excelentíssim Ajuntament de Valencia.—Premi: Don Francés Romero Garcia.
- De la excelentíssima Diputació.—Premi: No s'adjudica.
- Accésit: Don Vicent Ferrán Salvador.
- Del excelentíssim Arquebisbe.—Premi: Don Francés Vidal Roig.
- Accésit primer: Don Francés Vianova Pizcueta.
- Accésit segon: Don Francés Albifana.
- Del Ajuntament de Castelló.—Premi: Don Manuel Peris Fuentes.
- Del Ajuntament de Barcelona.—Premi: Don Josep Rodrigo Benlloch.
- Del excelentíssim governador civil.—Premi: Don Josep Ciavell (de Barcelona).
- Accésit: Don Joan Mompó Mampoyé.
- De la Reyna de la Festa del any passat, senyoreta N'Aurora Yanguas: Don Eduart Genovés Olmos, Eyre.
- Del Ateneu Mercantil.—Premi: Don Manuel Cuitavi Rosell.
- Accésit primer: Don Josep Payá Espinós.
- Accésit segon: Don Joan Torres y Casala y don Pere Salom (de Tarrasa).
- Baró d'Alcañat.—Premi: Don Antoni de Cidón.
- Accésit primer: Don Josep María Bayarri.
- Accésit segon: Don Josep María Zapater Esteve.

Discurso del mantenedor

Acto continuo ocupa la tribuna el eloquent hombre público y paisano nuestro, el ilustrísimo señor don Enrique Alberola y Serra, quien pronunció su oración en correcto valenciano.

Comenzó diciendo que su solo título para ocupar la alta tribuna de los Juegos Florales era el ser un valenciano que siente las cosas de la tierra y que va a decir las como las siente.

Dice que como carece de inspiración para cantar la Patria se limitará a defenderla de una crítica cesa de nuestras glorias.

Para combatir lo que han dicho de nuestra raza Montesquieu, Niebuhr, Guizot, etc., hace una síntesis histórica en su doble aspecto guerrero y cultural. Conforme con Juan Tinot, en que asistimos a la agonía de las razas puras, sostiene que el espíritu vive; que el alma de los pueblos no mor ni es barreja con el color y la sangre; por eso, aunque en

